

PORVOON JOULULEHTI
JO KAHDEKSAS JOULU TEIDÄN KANSANNE

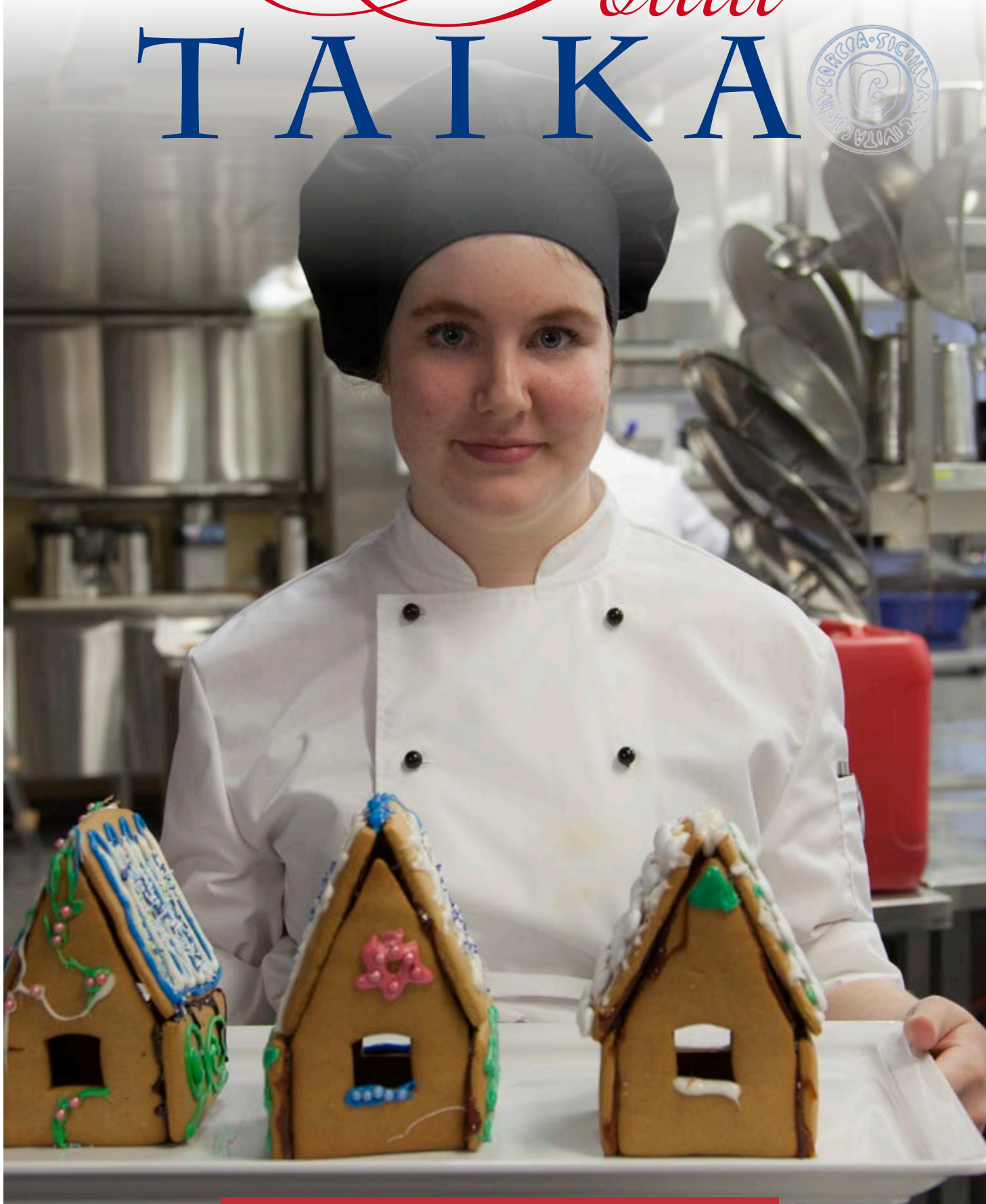
ILMAISJAKELU

Joulu TAIKA

8.
VUOSI

PORVOO - TUNNELMAA & TAPAHTUMIA

JOULUN LAAJA
TAPAHTUMAKALENTERI

2018

Joulu 8. TAIKA

SISÄLLYSLUETTELO

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Joulupoimintoja
- 6 Tonttutaikaa löylyissä
- 13 Pimeän kukat
Outi Almin kolumni
- 16 Piparipäivä
- 20 Hiljaisuuden valokuvaaja
- 23 Jouluna lahjoitetaan
hyvää
- 24 Huomenna, jos Jumala
suo...
- 27 Konserttikalenteri
- 28 Joululaulujen aikaan
- 29 Seurakuntien tapahtumia
- 30 Tapahtumakalenteri

KOKO PERHEEN HAUSKA LEIKKI

Porvoossa lukuisat esiintyjät eri estradeilla tarjoavat joulun alla elämyksiä lapsille, aikuisille ja koko perheelle. Tunnistatko kuvista, mistä on kyse? Etsi tämän lehden sivuilta viisi kuva-arvoitusta seuraaviin kysymyksiin. (Vastaukset myös tällä sivulla):

- 1 Mikä rakennus on kyseessä?
- 2 Kuka istuu lauteilla?
- 3 Minkälaisen tapahtumien estradi?
- 4 Kuinka monta vuotta tämä esiintyjä täyttää tänä vuonna?
- 5 Missä mennään?

Vastaukset: 1. Tuomiorovastin pappila, jossa etenkin Porvoonseudun musiikkiopesto järjestää tänä jouluna useita oppilaskonsertteja.
2. Saunatornttu Nukkekateen Orelasta.
3. Vanhan raatihuoneen rappusilla: joulupukki joulunavajaisissa 1.12. klo 15, Lucian krunnajaaset 13.12. klo 16 ja joulunauhauksen julistus 24.12. klo 16.
4. T-Ti Nalle täyttää 30 vuotta ja käy juhlistamassa Porvoon Taidetehtaalilla 1.12.
5. Porvoon matkailuoppaiden jouluisella kävelykiertok-sella Vanhan kaupungin tunnelmallisilla kujilla siirrytään menneisiin aikoihin 1.12. (Lasten joulukävely), 8.12. 15.12 ja 22.12. (Vanhan ajan joului) klo 16.
Vuoden 2017 arvauksissa oli viite: Fredrika Runeberg synnytti 8 lasta (ei 7, kuten väitettiin), joista 2 menehtyi nuorena.

Joulutaika

Ilmestymisaika marraskuu 2018
Ilmaisjakelu
Painosmäärä 50 000 kpl

Julkaisija:

TT-Tuulet Kustannus Oy
Huvilakatu 8
06100 Porvoo
email: info@tuulet.fi
www.tuulet.fi
www.tid.fi
www.joulutaika.fi

Toimitus:

Tuula Lukić puh. 040 707 8197
Leila Toffer-Kares

AD:

Srba Lukić
puh. 0400 707 097

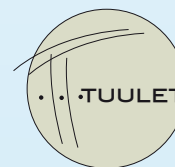
Kolumnit:

kirjailija Outi Alm
kappalainen Riitta Kaajava

Kansi:

Srba Lukić
Kuvassa: Jenna Laitinen
ks. artikkeli s.16

JouluTaika elää verkossa!
Seuraa Porvoon joulu-
tunnelmia ja tapahtumia
osoitteessa
www.joulutaika.fi

www.joulutaika.fi
www.tuulet.fi

ISSN-L 2323-4709
ISSN 2323-4709
ISSN 2323-8755 (verkkojulkaisu)

8. Joulu PÄÄKIRJOITUS

Vaihtoehtojoulu

Jos tänä jouluna tekisi toisin? Rikkoisi rutiinejaan. Jättäisi lahjat ostamatta ja piparit pais-tamatta. Ei koristeita, konvehteja eikä menoa mihinkään. Jäisikö jäljelle joulurauha?

Trendikkäimmät tietävät jo, että on vanhanai-kaista puhua joulukiireistä. Nyt haetaan rauhaa ja lepoa ja mietitään, kuinka paljon on riittävästi meille ja maapallolle. Aika moni tunnistaa näi-den arvojen merkityksen elämässään ilman trenditutkijokin.

Kaipaamme ajoittain rauhoittumista ja hiljai-suutta, eivätkä nämä sulje pois jouluihmisten vanhoja totuuksia rakkaudesta jouluun. Siis että lahjoja on kiva antaa ja että piparintuok-sua parempaa ei ole. Konvehdit sulavat suus-sa ihanasti jouluvalojen tuikeessa ja jouluta-pahtumissa pääsee tunnelmoimaan muiden kanssa.

Yleensä vapaasti voi valita silloin, kun asiat ovat hyvin. Kun on mistä valita ja mahdollisuus toteuttaa. Vaihtoehtojen keskellä kohtuuden rajat ovat koetuksella.

Vaihtoehtojoulu voi olla myös sellainen, jossa huomaamme toisemme ja annamme joulun tulla rauhassa erilaisiin elämäntilanteisiin. Näis-tä asioista, rauhasta, riittämisestä, yhdessä-olosta ja yhdessä tekemisestä puhutaan tä-män lehden sivuilla.

JouluTaika tarjoaa oman osansa joulunviet-toon, rauhoittumista juttujen äärelle ja vaihto-ehtoja joulunalusviikoille Porvoon joulutunnel-missa. Tapahtumakalenterit ovat jälleen lehden lopussa sekä joulublogissa www.joulutaika.fi.

Joulun iloa ja rauhaa toivottaen

Tuula Lukić
päätoimittaja

HELPOUSTA PYSÄKÖINTIIN

P

Lisäpaikotus torilla 24.11.2018 –
6.1.2019

Rauhankadun puoleisella torialueella arkisin klo
8-21, la-su klo 8-18. Ei yöaikaan. Pysäköinti-
maksu arkisin klo 18 asti.

Ilmaisia paikoituspäiviä

Porvoon kaupungin omistuksessa olevilla yleisillä pysäköintipaikoilla lauantaisin 24.11.2018-
5.1.2019. Pysäköintipaikkojen kierron varmistamiseksi tulee noudattaa liikennemerkeissä esitettyjä aikarajoituksia. Aikarajoitusten noudattaminen koskee myös pysäköintipaikkoja, joissa on pysäköintikiekon käyttövelvollisuus.

Kauppakeskus Lundissa ilmainen paikoitus lauantaisin 17.11.-29.12.

Taidetehtaalla kahden tunnin ilmainen pysäköinti päivittäin.

Ilmainen Rinkeli-bussi kiertää Porvoon keskustassa Taidetehtaan joulumarkkinoiden aikaan 14.-16.12. Katso reitti ja pysäkit www.porvoo.fi.

WINTER BAZAAR

Koko perheen talvimyyjäistapahtuma tuo jälleen - nyt jo kuudetta kertaa - kansainvälisiä makupaloja keskelle Porvoota. Kaupunkimme monikulttuurisuus näyttäytyy Nuorisotila Zentrassa musiikki- ja tanssiesityksin, maistiaisin ja työpajoin. Basaarissa myydään käsitöitä, lahjoja, tuotteita ja ruokaa eri maista. Taphtuman järjestävät yhteistyössä Multicultural Association of Porvoo (MAP), Borgå Folkakademi (AKAN), Luckan Integration sekä Porvoon kaupungin nuorisopalvelut.

Monikulttuurinen Winter Bazaar lauantaina 24. marraskuuta klo 12-15 Nuorisotila Zentrassa, Mannerheiminkatu 20.

Joulupoimintoja

Joulu-Porvoosta hyvää mieltä, makuja, kohtaamisia, unelmiakin.

SAITURIN JOULUYÖ

Joulumieli saattaa joskus olla pahasti kadoksissa. Näin on rakastetussa **Charles Dickensin** klassikossa *Saiturin joulu* (v. 1843), jonka porvoolainen POE-teatteri tuo näyttämölle alkuperäisteosta mukailleen. WSOY-talolla vanhan elokuvateatterin tiloissa nähdään Porvoon pieneen kylään sijoitettu tarina leskiruustinnasta, jolla olisi mahdollisuus tehdä paljon hyvää, mutta menneisyyden kipupisteet tekevät joulusta sietämättömän. Hänen luonaan haamuilee henkiä niin menneestä, nykyhetkestä kuin tulevasta, mutta olisiko vielä mahdollista löytää aito kristillinen joulunhenki, lähimmäisen rakkaus?

Kesto noin 1h 15 min, ei väliaikaa. Ei suositella alle 7-vuotiaille.

Esitykset la 15.12. klo 15 ja 18, su 16.12. klo 14 ja 17.
Vanha 123, Kaivokatu 37B, Porvoo.

Liput 15€/10€ ennen näytöstä Aatos Cafesta.
Ennakkovaraukset 044 969 0236 tai saiturinjoulu@luukku.com.

Joulutaivas tähtineen

Porvoon tuomiokirkon holveissa kaikuu joulukuun puolivälissä mehevä mieskuorosointi, kun Porvoon Mieslaulajat virittää äänensä joulukonserttiin. Tutut joululaulut soivat koko perheen kaikkien sukupolvien iloksi. Ooppera-legenda, baritoni **Jorma Hynninen** laulaa sekä soolonumeroita että yhdessä kuoron kanssa. Kuoroa johtaa **Pekka Itkonen**, säestys **Risto Sinkkonen**.

Joulutaivas tähtineen lauantaina 15.12. klo 15 ja klo 17, Porvoon tuomiokirkko.

Liput 20 € nettiticket.fi, Porvoon Grand Luckan ja ovella. Alle 16-vuotiaat ilmaiseksi vanhempien seurassa.
www.porvoonmieslaulajat.net

KATSO LISÄÄ LAAJASTA
TAPAHTUMAKALENTERISTA sivut 30-31
KONSERTTIKALENTERI sivu 27

THE SOUND OF GLÖGI

Jouluinen inkiväärin tuoksu, syvän punainen hehku, lämpimän aromikas maku – nyt ovat glögin ainekset kohdillaan. Lisätään vielä vähän raikkautta appelsiini- ja sitruunaverbenalla, pohtii ravintoloitsija **Riku Stenros** pyöritellessään vastavalmistunutta glögiä suussaan. Uusien makujen kehittäminen on ravintoloitsijan intohimo.

Vanha 60 litran viskitynnyri on kypsytellyt joulujuomaa uumenissaan lähes vuoden ja selvästi amerikantammi on tuonut perinteisen glögin makumaailmaan omintakeista syvyyttä. Yrtit antavat tälle Meat Districtin uniikille glögierälle poikkeavan, tšekkiläistä Becherovka-likööriä muistuttavan piparkakkumaisen saundin – juuri sopivan jouluaterialle.

Ravintola Meat District joulun aikaan: ma-la klo 12-24 (3.12. alkaen), Gabriel Hagertin kuja, Vanha Porvoo, puh. 020 7705390.

TONTTUTAIKAA LÖYLYISSÄ

Joulutontun tuntevat kaikki, mutta muitakin tonttuja mahtuu maailmaan ja Suomeen erityisesti saunatonttuja. Vanhan kansanperinteen haltijatontut ovat valloittaneet porvoalaisen nukkekateatteritaiteilija **Anne Lihavaisen** sydämen. Erityisesti taiteilija lumoutui kollegansa **Teija Sivulan** kirjoittamasta tarinasta **Saunatontun salaisuus**. Sen pohjalta hän loi jouluisen nukkenäytelmän **Saunatontun lahja**. Pian ovat pyörähtämässä käyntiin tämän joulun esitykset.

- Joulusaunan valmistelu kuuluu omiin rakkaisiin lapsuudenmuistoihini. Tärkeitä asioita tapahtui aina ennen ja jälkeen saunan. Mummon kotona maalla sauna oli korkeiden kinosten takana, 150 metrin päässä talosta. Saunalle johtava kynttiläpolku oli pikkutyölle satumainen. Sieltä saunan pienestä ikkunasta sitten katselimme, näkyisikö tonttuja ja joulupukkia. Ja ainahan pukki oli ehtinyt käydä lahjoineen ja jättää jäljet lumihankeen, Anne Lihavainen muistelee.

Olemme Nukkekateatteri Ofelian tiloissa Porvoon Taidetehtaalla. Haastattelun aikana pieni saunatonttu Simeoni istuskelee savusaunansa lauteilla, kuuntelee ja tarkkailee niin kuin tontuilla on tapana.

Simeonin savusaunan hämyssä tervasaippua tuoksuu, saunaklapit ja kiuaskivet pyörähtävät tanssiin ja vihtakin osaa puhua. Vain saunojat puuttuvat, sillä kukaan ei enää halua kylpeä vanhanaikaisessa savusaunassa ja onneton Simeoni on toimeton. Onneksi paikalle eksyy nokkela Rouva Rottanen, jonka kanssa saunatonttu punoo kekseliään juonen. Tarinassa edetään vauhdikkain kääntein ja välillä vähän jekutellen kohti jouluiltaa.

Jouluna tunteet syvenevät

Ofelia täyttää tänä vuonna 12 vuotta, mutta teatteria Anne Lihavainen on tehnyt jo 25 vuotta, niistä 15 Porvoossa. Nukkekateatteri Ofelia on kiertävä teatteri ja repertuaarissa on useita tilattavissa olevia esityksiä. Se pitää taiteilijan vauhdissa ympäri vuoden. Joulunajan hän on kuitenkin rauhoittanut yhdelle esitykselle ja monet muistavatkin jo porvoolaisperinteeksi muodostuneen nukkenäytelmän **Pikkupeikon joulu**. Anne kertoo, että Tonkka Moosesta ei ole hylätty, nyt on vain Simeonin vuoro.

- On ihana keskittyä vain yhteen esitykseen kerralla. Tämä on itsellenikin rituaalimatka joulun rauhaan, hän sanoo.

Juuri rauhasta on kyse myös saunatontun tarinassa, vaikka siinä vauhdikkaita juonenjuoksua onkin. Tarinassa on myös pieniä piikkejä nykyaikaan. Pitääkö kaiken todella olla nopeaa, helppoa ja heti valmista?

- Joulutunnelma syntyy lopulta hyvin pienistä asioista, eikä joulustressiä kannata kenenkään kehitellä. Suokaamme itsellemme joulurauha, Anne suosittelee.

Ja saunanahan on mitä mainioin rauhoittumisen paikka.

Tarinassa käsitellään myös yhdessä tekemisen merkitystä. Se kertoo välittämisestä, toisen auttamisesta ja siitä, miten tärkeää on tuntea itsensä tarpeelliseksi.

- Jouluna tunteet syvenevät niin hyvässä kuin pahassa. On myös paljon yksinäisyyttä. Mitä vanhemmaksi tulen, sitä enemmän huomaan arvostavani yhdessäoloa. Ajan antaminen toiselle on hienoin lahja, ei maksa mitään, mutta antaa paljon.

*Tonttu Simeoni pitää huolta saunasta ja sauna pitää huolta Simeonista.
Anne Lihavaisen nuket lumoavat katsojan taikapiiriinsä.*

Saunatontun lahja

- Käsikirjoitus: Teija Sivula
- Käsikirjoituksen muokaus: Anne Lihavainen
- Nuket, lavastus ja näytteleminen: Anne Lihavainen
- Ohjaus: Anne Lihavainen ja Teija Sivula
- Musiikki: Petter Korkman

Kekseliällä ja korkeastikoulutetulla Rouva Rottasella on savusaunassa huomattavasti mukavampaa kuin koe-eläinlaboratoriossa.

Näytökset Porvoossa:

Ma 26.11. klo 9.30 (loppuunmyyty) ja 10.30 Taidesali, Porvoon Taidetehtas.
La 8.12. klo 11 Vanha 123, Kaivokatu 37.
Esityksiä myös muilla paikkakunnilla, katso: www.nukketeatteriofelia.fi.

Lisäksi Nukketeatteri Ofeliassa on avoimet ovet lauantaina 15.12.2018 klo 10-18.
Porvoon Taidetehtas, 2. krs, Läntinen Aleksanterinkatu 1, puh. 040-7186674. Tervetuloa Tonttulaan!

Kun saunabiisi syttyy soimaan, halotkin hyppivät.

Yllätä yhteisillä leffahetkillä

2 lippua **25€** (sis. lahjakuoren) 4 lippua **42€** (sis. lahjakuoren)

2 popparilahjakorttia 8€

Myyntissä 16.11.-23.12.-18 ja voimassa 25.12.2018-30.6.-19.

bioRëx
biorex.fi

GUMBOSTRAND KONST & FORM

G 28.11-22.12 KE-LA 11-17, SU 11-16
VAINUDDINTIE 72-28, SÖDERKULLA
WWW.KONSTOFORM.FI

JOULUN KAIKKI LAHJAT TAIDETEHTAAN KAUPPAKUJALTA

TAIDE
TEHDAS
KONST
FABRIKEN

Taidetehtaan Kauppakujan Joulukalenterissa tuotteita ja tarjouksia päivittäin

LAUANTAINA 24.11.

Joulupukki ja ihana joulumaa Kauppakujan tonttupajassa

bioRëx

COFFEE HOUSE

Cubus

Dressmann

flying tiger
copenhagen

Handelsbanken

HEMTEX

JACK & JONES

lippu.fi

PIENI SUKLATEHDAS
PORVOO

SINNE
BISTRO • BORGÅ

SKIDI
lastenvaatteet

stadium

VERO MODA

vitríni

2 H ILMAINEN PYSÄKÖINTI AUTOPARKIN ALUEILLA

TAIDETEHDAS.FI

SAARA

HOPEA

Lasin kimallusta museon joulupöydässä

Yli kuuden vuosikymmenen ajan muotoilija **Saara Hopea-Untrachtin** (1925-1984) sopusuhtaiset ja iloiset väriset lasit ovat koristaneet sekä suomalaisia että ulkomaisia arki- ja juhlapöytiä. Astioiden puhtaslinjaiset ja uudelleen ajatellut muodot tekivät hänestä yhden Nuutajärven lasitehtaan 1950-luvun suurista nimistä. Tänä aikana Suomi muotoiltiin maailmankartalle.

Tämä porvoolaissyntyinen tuhattaituri työskenteli uransa aikana monien materiaalien kanssa. Valmistuttuaan vuonna 1946 huonekalusuunnittelijaksi hän työskenteli ensin huonekaluliike Majander Oy:ssä suunnittelijana ja sen jälkeen piirtäjänä **Paavo Tynellin** johtamassa Oy Taito Ab:n valaisin- ja metallitehtaassa. Korujen muo-

toilu alkoi vuonna 1958 Kultasepäntiike Ossian Hopeassa, perheytyksessä Porvoossa.

Saara Hopea asui puolisonsa **Oppi Untrachtin** kanssa Yhdysvalloissa, Nepalissa ja Intiassa. Eri kulttuurit ja trendit innoittivat häntä ja saivat hänet omistautumaan myös tekstiili- ja emalitaitteelle. Koko elämän mittainen kiinnostus perinteisen suomalaisen olkihimmelin kehittämiseen johti moderneihin ja mielikuvituksellisiin muovista ja metallista tehtyihin luomuksiin. Parhaiten hänet kuitenkin tunnetaan käyttölaseistaan, jotka hän muotoili **Kaj Franckin** alaisuudessa Nuutajärven lasitehtaassa vuosina 1952-1959.

Saara Hopean mielestä lasiastioiden tuli olla monikäyttöisiä. Porvoon museolla on noin 600

esineen Saara Hopea -kokoelma, jonka astioista on tänä vuonna valittu lämpimin värein kimalteleva kattaus joulupöytään Vanhaan raatihuoneeseen. Juhlakattaukseen kuuluvat myös **Bertel Gardbergin** suunnitellut aterimet ja pöydän ympärillä **Ilmari Tapiovaaran** tuolit. Kaiken kruunaa Saara Hopean suunnittelema Goottilainen katedraali-messinkihimmeli.

Saara Hopean joulu

28.11.2018-6.1.2019 Juhlakattaus 1950-luvun muotoklassikoilla Vanhalla raatihuoneella.

Vanhan raatihuoneen perinteiseen joulutunnelmaan kuuluu myös joulukuusi 13.12.2018-6.1.2019

Tapahtumia Holmin talon Konkkaronkassa:

Ke 12.12 klo 13 seniori-iltapäivä: tutustuminen Porvoon museon jouluun ja vapaata seurustelua kahvin ja teekupposen kera.
La 15.12 klo 13-15 jouluista askartelua koko perheelle.

Vanha raatihuone ja Holmin talo avoinna ke-su klo 12-16, suljettu to 6.12. ja ke 26.12. Holmin talo suljettu myös su 6.1.2019. Vapaa pääsy molempiin museoihin 13.12.-30.12.2018.

Vanha raatihuone, Jokikatu 45, puh. 040 197 5557
Holmin talo, Välikatu 11, puh. 0400 407 475
www.porvoonmuseo.fi
www.facebook.com/porvoonmuseo/

Kuva: Porvoon museo

**BISTRO GUSTAF
WINTTI**

*Perinteinen Runsaas
Joululounasbuffet*

ke 12.12.-pe 14.12./ti 18.12.-to 20.12.
klo 11.30-15.00

(tilauksesta ryhmille myös muina päivinä)

ma-to 10.30-22, pe 10.30-24, la 12-24
su 12-18 (9.12.-16.12.)

050 408 0406 | info@bistrogustaf.fi | www.bistrogustaf.fi
Mannerheiminkatu 9, Porvoo | Wintti - käynti piispankadun kautta

Kauppapaikkakaa
ISTRA
NELJÄNNESVUOSISATA KAUPPAA

WANHAN PORVOON
KYNTTILAPAJA
JOKIKATU
Wanka 18 Porvoo
Joulun taikaa
RAATHUONEEN KULMALLA

*Lämpimästi
Tervetuloa*

**SUOMALAINEN KÄDENTAITO
ILMATAR**

KOLUMNI

Outi Alm

Outi Alm

Pimeän kukat

Pimeyden vuodenaika, syvenevä synkkyys. Sen mörkömäinen paino saa ihmisen kutistumaan ja hidastumaan. On etsittävä virikkeitä ja yritettävä pitää itsensä liikkeellä, ettei olotila valahtaisi horrokseksi. Auringonnousun ja -laskun aikoja ei viitsi lehdestä lukea, niiden välinen erotus on niin ohut, ettei siihen tunnu mahtuvan kuin huokaus. Kynttilöiden liekkejä ja ulkovalojen hohdetta pimeyden keskellä ihaillessa voi ajatella, että sentään jotakin kaunista on vielä jäljellä.

Viljelijä-esivanhempamme tiesivät, että pimeimpänä aikana oli tarkoitus kerätä voimia. Odotettiin auringon palaavan pesästä ja lepyteltiin haltijoita. Sillä tavoin hiljaisesti elämällä pidettiin hallitsevat voimat tyytyväisinä ja taattiin tuleva sato. Uskottiin sellaiseen, mitä ei nähnyt, mutta joka oli ja odotti pimeyden keskellä.

Lapsena tonttuja näki tai ainakin melkein. Niiden läsnäolon aavisti, ne liikahtivat nopeasti puiden takana, kulkivat jälkiä jättämättä. Niiden elämä oli salaperäistä ja vaativaa, hiljaista ja näkymätöntä. Se oli aivan oma maailmansa, eikä sinne

päässyt, vaikka se kiehtoi niin, että jalkapohjissa asti kipristeli. Lapsena sen tiesi: pimeässä sadutkin ovat toisenlaisia, vaikuttavampia ja täynnä salaisuuksia.

Jotakin siitä salaperäisyydestä on joulussa, pimeyden ja valon odotuksen juhlassa. Se tuoksuu kanelissa ja piparkakuissa, keikkuu joulukuusen oksilla ja helisee pallojen osuessa toisiinsa. "Vanhakin nyt nuortuu", sanotaan laulussa, ja tottahan se on. Lapsuus herää tai ainakin havahtuu hetkeksi ja jättää jälkeensä lämpimän läikähdyksen.

Hannimari Heinon ja Kristiina Wallinin kirjan *Puutarhakirjeitä* luettuani aloin katsella pimeyttä vielä toisin silmin. Se kätkee ja piilottaa, mutta se myös suoja. Ilman sitä paljon jäisi tapahtumatta. Mullan pimeydessä odottavat jo uudet alut, täydellisiä. Eikö sama päde myös ihmiseen, kirjailijat kysyvät. Odottaako ihmisessäkin piilossa jokin, joka kaipaa hiljaisuutta, suoja ja pimeyden lepoa puhjetakseen kukkaan? Ja siinä tapauksessa, tarvitaanko siihenkin uskoa?

**MEAT
DISTRICT**

XMAS LUNCH
04.12 - 21.12
MON - FRI 12 - 15
2 COURSES 26€
4 COURSES 36€
www.meatdistrict.fi

SICAPELLE
WINING & DINING

**CHRISTMAS
LUNCH**
04.12 - 22.12
TUE - SAT 12 - 15
3 COURSES 39€
4 COURSES 44€
www.sicapelle.fi

MEHILÄINEN
PORVOON LÄÄKÄRIKESKUS

MONIPUOLISET
TERVEYDENHUOLTOPALVELUT
JOUSTAVASTI

WWW.PORVOONLAAKARIKESKUS.FI
019 5211 500

**Ihanimmat ideat
lemmikin
jouluun!**

Faunatar
Faunatar Porvoo
Puh. 050-408 1868
Ark. 10-19, la 10-16
www.faunatar.fi

Intersport Porvoo
toivottaa kaikille
hyvää joulun-
aikaa ja tarjoaa
tällä kupongilla

yhdestä
vaatteesta tai jalkineparista

-20%
LISÄALENNUKSEN

Tarjous voimassa tällä kupongilla Intersport Porvoossa 16.12.2018. asti.

INTERSPORT
PORVOO

Rauhankatu 27, 06100 Porvoo • P. 010 574 3580
Ma-pe 10-19, la 10-16 ja su 11-16.

010-alkuisiin numeroihin soitetut puhelut maksavat lankaliittymistä 8,35 snt/puhelu +
6,00 snt/min. ja matkapuhelimesta 8,35 snt/puhelu + 17,17 snt/min. (sis. alv. 24%).

SUUNNITTELU JA ASENNUS

- PARVEKELASIT
- PARVEKEKAITEET (alumiini ja RST.)
- TERASSILASIT
- PORRASKAITEET

Porvoon

lasikolmikko oy

Varikkotie 4, 06150 Porvoo

Puh. (019) 521 6300

Aukioloaika on 7,00-16,00 la. sulj.

Sähköposti: porvoon.lasikolmikko@co.inet.fi

**Rauhallista Joulua
ja
Hyvää Uutta Vuotta
2019**

Avoimna
ma-pe 8-17
la-su suljettu

Aleksanterinkatu 17
06100 PORVOO
Puh. (019) 581 920
www.porvoonvaloajajennos.net

porvoon

valojäljennös

Joulun tunnelmaan
maistuvat
glögit ja makeiset,
kauniit
tekstiilit ja koristeet!

Palvelemme joulukuussa lauantaisin klo 10-18
ja sunnuntaisin klo 10-16. Tervetuloa!

teetee
SHOP

Rihkamakatu 2
06100 PORVOO
puh. (019) 581 111
www.tekstiiliteollisuus.fi
www.facebook.com/teeteeSHOPporvoo

AVOINNA
MA-PE 10-18
LA 10-16
SU 12-16

Aamiaista Välipalaa
Lounasta Kahvia
Smoothieita
Tuorepuristettuja mehuja
Viinejä Oluita
Kahvilaherkkuja

+358 40 8373 123
aatos@aatoscafe.fi

f Aatos Café
@aatoscafe

Kaivokatu 37 B, Porvoo, WSOY-talossa

**Rauhallista
joulunaikaa**

toivottaa Porvoon RTV:n väki

Paras
Sisustuskauppa

Porvoo: Teollisuustie 15, puh. 548 1750

www.rtv.fi

Kodikasta Joulua

toivottaa Scasi Oy Lkv

Mannerheiminkatu 1, Porvoo, www.scasi.fi

VALIKOIMASSAMME

- kehystykset
- Molotov-tussit ja spraymaalit
- postikortit

**Galleria
DAISY**

Mannerheiminkatu 3, Porvoo
Ark. 10-17, la 10-14. Puh. 0400 421 594

www.paperipilvi.com

facebook

Paperipilvi

Askartelu- ja taidetarvikkeiden erikoisliike
Meiltä löydät laajan valikoiman
jouluaskarteluun.

Tervetuloa

Jokikatu 31, 06100 Porvoo Puh. +358 400 590 147
AVOINNA: Maanantai - Torstai klo 10.00 - 18.00
Perjantai klo 10.00 - 17.00, Lauantai klo 10.00 - 16.00

Gabriel 1763
Bar & Restaurant

Shop
Sadunhenki
Gifts & Christmas decorations

PORMESTARI HAGERTIN TALO

JOKIKATU 20, PORVOON VANHA HAUPUNHI
ÄGATAN 20, BORGÅS GAMLA STAN

SISÄPIHALLA:
FRYYSARINRANTA
BATHING - SPA - RESTAURANT

Nappi-Aitta
Knapp-Boden

Olemme myös facebookissa!

Erilaiset vetoketjut,
nauhat, napit, koristeet
sekä
korjausompelupalvelua

Mannerheiminkatu 1,
Porvoo
p. 019-580077
www.nappiaitta.fi

Piparipäivä

Camilla (vas.) ja Jeninan luova koristelutyö tuotti syötävän kauniita pipareita.

Jouluinen tuoksu tulvahtaa Edupolin opetuskeittiöstä ja nostaa mieleen muistoja. Paistinpellit sujahtavat uuniin, sokeri sulaa pannulla, kaulitaan, kootaan ja koristellaan. On piparipäivä.

Keittiössä puurtaa neljentoista hengen joukko ravintola- ja catering-alan perustutkintoa suorittavia ensimmäisen vuoden kokkiopiskelijoita opettaja **Sirkku Mentulan** ohjauksessa. Taikinat on valmistettu edellisenä päivänä.

Pari komeaa piparitaloa on jo saanut karkkinappipäällysteen. **Camilla** ja **Jenina** ovat pienten pipareiden parissa. Koristelu on nypläämistä, joka vaatii sorminäppäryyttä. Tarkkoja etukäteissuunnitelmia ei ole.

- Spontaanisti koristellaan. Tämä on kivoin vaihe, kun saa käyttää omaa luovuutta, he sanovat.

Koristeissa on mistä valita. Camillan hyppysistä hopeiset helmiäiset asettuvat kiertämään piparia vaalean sokerikuorrutteen päälle. Kuorrutteissa on värisävyjen skaalaa vihreästä pinkkiin, mutta koristelussa kannattaa olla maltillinen, etteivät piparin omat aromit huku päällysteiden alle. Nuoret kokkikokelaat muistuttavat, että liika kuorrute voi pilata koko piparkakun ja tehdä siitä äklömakean.

Toisaalla **Ville** keskittyy gluteenittomien pipareiden koristeluun. Tarjottimella on jo lauma lampaita - jouluisesta muotista syntyneitä pulleita pipareita. Vähän liian pulleita ovat, kuuluu kommentti, mutta mausteet ja koristelu ovat erinomaisesti kohdillaan. Reseptiä täytyy ehkä vielä vähän kehittää.

- Gluteeni vaikuttaa taikinan

rakenteeseen, ja kun gluteenia ei ole, pipareista tulee helposti murenevia ja kuivempia kuin vehnäjäuholla leivottaessa, opettaja kertoo.

Kokkien kunnia-asia on tietysti onnistunut kokonaisuus, mutta uuden kokeilussa ensimmäinen tulos ei aina ole sitä, mitä on tavoiteltu. Jälki voi kuitenkin olla hauskesti persoonallinen, ja tästähän taitojen kypsyttely vasta alkaa. Ja mitä tulee kotikeittiöihin, stressittömät piparkakut maistuvat kaikille parhaiten.

Prinssinakkeja ja lihapullia?

Makeus, rapeus, tuoksu ja mausteinen maku, näihin kiteytyvät piparin parhaat puolet, jos nuorilta kysyy. Joulupipari on erottamaton osa monen joulumuistoja, vaikka se ei välttämättä kuulu nuorten omiin makusuosikkeihin. Toisille riittää taikinan mutustelu.

- Leipominen ja koristelu on hauskaa, mutta yleensä piparit ovat liian kuivia ja kovia. Paksut ja pehmeät piparit maistuvat paremmilta, **Maria** ja **Jenna** toteavat.

Joulussa tärkeintä on yhdessäolo, joka kulminoituu jouluateriaan. Kokkikandidaatit perehtyvät opetuskeittiössä joulun alla myös perinteisten jouluruokien valmistukseen. Joulupöydän antimet maistuvat nuorille vaihtelevasti, mutta toiset nauttivat koko repertuaarista - jouluhan on vain kerran vuodessa, kuten **Toni** muistuttaa.

Miten joulupöytää voisi kehittää nuorten makuun?

- Aina voi joukossa olla jokin vaihtoehto, esimerkiksi

jatkuu >>>

Jouluna talonrakentamisessa saa käyttää mielikuvitusta ja Eliaksen tavoin värejä oman maun mukaan. Palojen yhteensovittelu vaatii taitoa ja kärsivällisyyttä.

Edupolin ensimmäisen vuoden kokkioppilaita opettaja Sirkku Mentulan ympärillä.

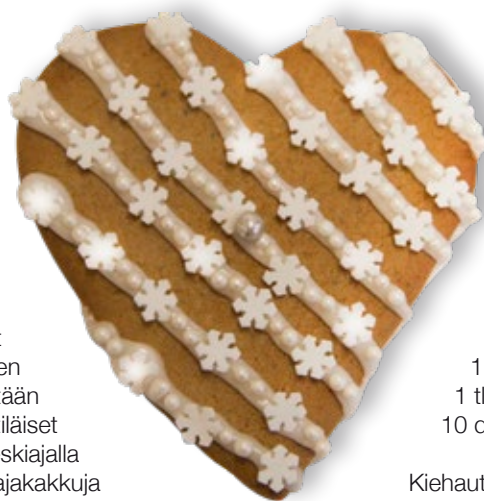
jatkuu >>>

lihapullia. Niihin voisi lisätä jotain jouluista maustetta, **Elias** pohtii.

Nuorten ajatukset lentävät lihapullista prinssinakkeihin, mutta ihan mitä vaan ei voi joulupöytään kattaa ilman, että tunnelma kärsii.

- Juhlavuus kuuluu jouluun. Jos halutaan uudistaa, niin voivathan perusasiat olla samoja, mutta tehdään niitä vähän eri tavalla ja tuodaan kattaukseen eri värejä, Camilla miettii.

Maria kertoo, että piparkakutkin ovat muuttaneet muotoaan vuosisatojen aikana. Pipareiden esikuvina pidetään hunajakakkuja, joita muinaiset egyptiläiset valmistivat uhrilahjoiksi jumalille. Keskiajalla Euroopan luostareissakin syötiin hunajakakkuja - yrteillä maustettu mesileipä oli vahvistavaa ravintoa ja hunaja saatiin omista mehiläispesistä. Piparin nimi tulee maustepippurista, jota käytettiin eksoottisena ainesosana. Piparimuottien aiheet ovat olleet symbolisia. Kukat tuovat onnea ja viikinkiajan uhrieläin possu rikkautta. Sydän, tähti ja lintu vertautuvat kristinuskossa rakkauteen, uskoon ja Pyhään Henkeen.

Vegaanipiparit

Opiskelijat kokeilivat myös vegaanipiparkakkujen valmistusta, reseptin lähteenä www.menaiset.fi. Maku on hyvä, mutta mausteita voi halutessaan lisätä vähän. Ruisjauhot voi korvata vehnäjauhoilla. Piparkakkutaloon taikina saattaa olla liian pehmeä.

2 dl tummaa siirappia
2 dl sokeria
250 g leivontaan tarkoitettua kasvimargariinia (ei sis. maitoa)
3 tl piparkakkumaustetta
2 dl kaurakermaa
2 dl ruisjauhoja
1 tl soodaa
1 tl leivinjauhetta
10 dl vehnäjauhoja

Kiehauta siirappi, sokeri, margariini ja piparkakkumauste. Anna vähän aikaa jäähtyä ja lisää sitten kaurakerma ja ruisjauhot. Sekoita sooda ja leivinjauhe ensin vehnäjauhoihin ja lisää sitten taikinaan. Sekoita. Laita taikina peitettyä vetäytymään jääkaappiin esim. yön yli. Anna vähän aikaa olla lämpimässä ennen leipomista. Paista 200 asteessa n. 5 minuuttia.

Camillan talo houkuttelee maistelemaan makeaa.

Kokkien opetuskeittiö ja oppilaitoksen ravintola Iris sijaitsevat Porvoossa Aleksanterinkadun ja Linnankoskenkadun kulmauksessa POMO-talossa. Leipurit opiskelevat Perämiehentiellä. Opiskelijat valmistavat tuotteita myös tilauksesta. Opiskelijoiden pop-up-myymäälä Nyytti on avoinna vaihtelevasti opintovaiheiden mukaisesti, tarkista www.edupoli.fi, puh. 020 51 311 (ma-pe klo 8-16). Edupolin ja Porvoo International Collegen toiminnat yhdistyvät 1.1.2019 nimellä Careeria.

Hiljaisuuden valokuvaaja

Hiljaisuus, siinä oleminen ja luonto ovat voimaannuttavia. Tero Marin pyrkii välittämään näitä tunnelmia ja tunteita kuvissaan.

Tapaan Tero Marinin eräänä sumuisena aamuna porvoolaisessa kahvilassa. Mustiin vaatteisiin pukeutunut mies valitsee juomakseen teetä. Hän on hieman kiireisen oloinen. Aavistelen hänen suuntaavan heti haastattelun jälkeen kuvaamaan.

Enimmäkseen Tero Marin kuvaa yö- ja maisemakuvia. Usein hänet voi nähdä vaeltamassa iso reppu selässään kohti merenrantaa Emäsalon Varlaxuddenissa. Repun sisältönä on aina kamera, objektiivit, lankalaukaisin sekä jalusta. Välillä sieltä löytyy myös kameraan kiinnitettävä seurantalaite esimerkiksi tähtien seuraamiseen sekä otsalamppu. Pimeänä ja kylmänä vuodenaikana tarvitaan myös jääpiikit kenkiin sekä käsienlämmittimet.

”Mitä hiljaisemmaksi tulet sitä enemmän kuulet.”

- Hiljaisuusaiheisia mietteitä on paljon. Tämä on yksi niistä, Marin toteaa. Päivätyöni Metropolia ammattikorkeakoulussa on usein hälyistä, kiireistä ja keskittymistä vaativaa, sanoo yli 20 vuotta opettajana toiminut mies.

Tero Marin valmistui taiteen maisteriksi Lapin yliopistosta, mutta valokuvauksen hän on opetellut muutamaa kurssia lukuun ottamatta itse. Leipätyön kiire ja melu kaipaavat vastapainoa.

- Minulle hiljaisuus, siinä oleminen ja luonto ovat voimaannuttavia. Kuissani pyrin välittämään näitä tunnelmia ja tunteita.

- Hiljaisuudella en tarkoita täydellistä hiljaisuutta, vaan hetkeä, jossa on tilaa luonnollisille äänille eikä esimerkiksi liikenteen aiheuttama melu tai puheensorina peitä kaikkea alleen. Luonnon hyvinvointivaikutuksista on runsaasti tutkimustuloksia. Luonnossa oleminen muun muassa vähentää stressitasoa ja parantaa keskittymiskykyä. Jokainen luonnossa liikkunut on todennut sen hiljaisuuden rauhoittavan ja antavan uutta virtaa, hän summaa.

Tarkkaan suunniteltua tai sitten sattumaa

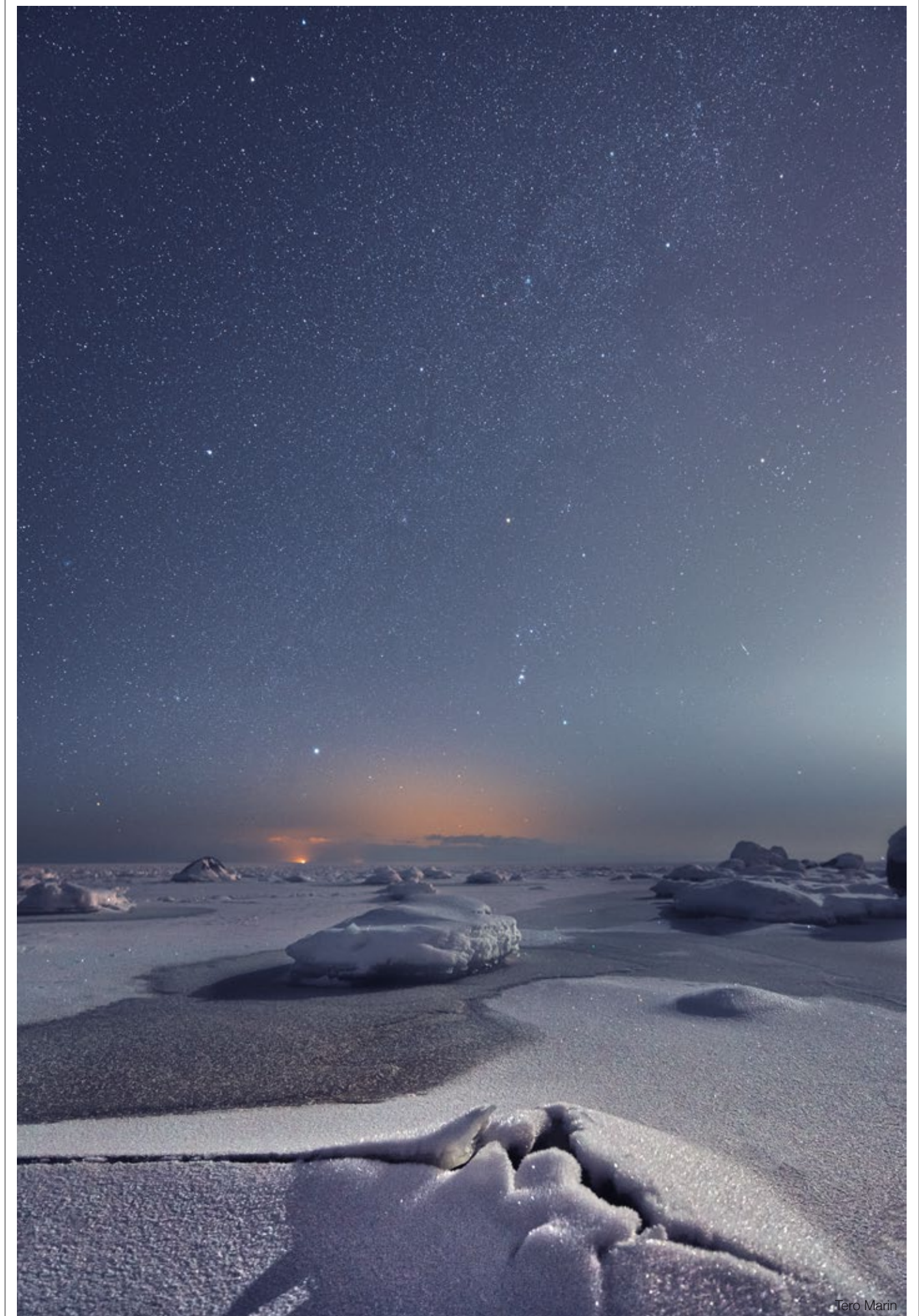
Kuvasaiheen valintaan Marinilla ei ole yksiselitteistä vastausta.

- Siihen vaikuttaa omat tuntemukset, valo ja tapahtumat. Melkein aina suunnittelen kuvauksen hyvin tarkasti. Yhden kuvani kohdalla tutkin, milloin laskeva kuu ja linnunrata ovat samassa suunnassa. Pehdyin ennakolta valo-olosuhteisiin, tähtien liikkeisiin ja kuun radan kulkuun.

Tero Marin on porvoolainen 47-vuotias digitaalisen viestinnän lehtori. Valokuvausta hän on harrastanut 13-vuotiaasta.

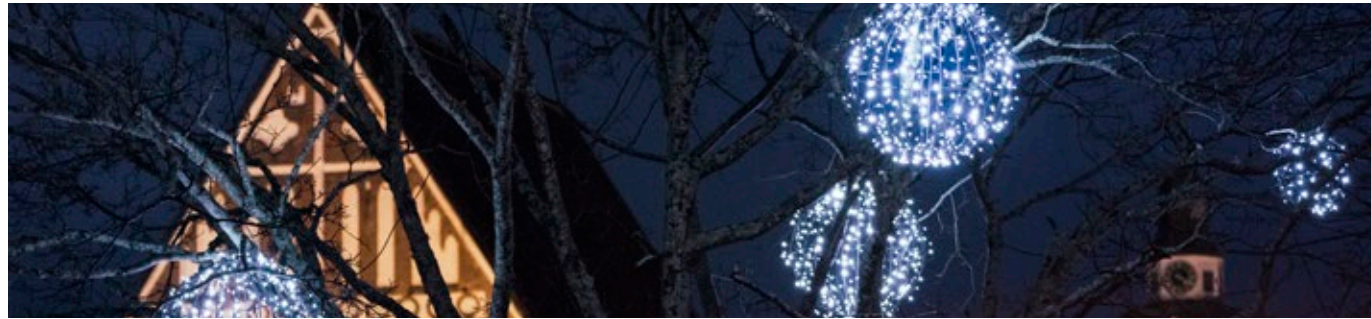
Kuva: Srba Lukic

jatkuu >>>

Tero Marin

Tero Marin

jatkuu >>>

Välillä onnistunut kuva on sattumaa esimerkiksi sopivan tilanteen tai valon osuessa kohdalle.

Marinin kuvia tarkastellessa huomaa niissä harkitun väriasteikon, omanlaisensa sävy maailman. Se on monesti sinertävä, keltaiseen taittuva tai ruskehtava.

- Kenties nekin osaltaan tukevat hiljaisuuden aistimista ja kokemista, samoin kuin kuvien nimet, Marin pohtii.

Kuva syntyy jälkikäsittelyssä

Onnistunut valokuva muodostuu sommittelusta, jälkikäsittelystä, esteettisyydestä ja välineiden teknisestä hallinnasta. Hän kuvaa jokaisen kuvan raakakuva-muodossa ja myös jälkikäsittelee ottamansa otoksen.

- Siinä kuva vasta syntyy. Yökuvat esimerkiksi näyttävät ilman käsittelyä ylivalottuneilta ja valjuilta.

Kuvankäsittelyohjelmia hän käyttää Adobe Lightroomia ja Photoshoppia. Jälkikäsittelyyn kuluu aikaa muutamasta tunnista useaan viikkoon per kuva.

- Auringon kajastuksen liukusävyjä voi joutua käsittelemään pitkään. Saatan muokata taivaan ja etualan kuvan erikseen, jotka sitten liitän yhteen.

Valokuvateokset Marin niin ikään valmistaa itse. Hän printtaa ja vedostaa kuvat sekä leikkaa niihin sopivat paspartuurit. Hänen valokuvateoksiaan on voinut ihailla monissa näyttelyissä. Helsingin observatoriossa oli 2018 esillä "Hiljaisuuden äärellä" -näyttely ja Porvoon Taidetehtaan 2017 "Valo". Tänä syksynä Toholammin Tähtiviikkojen yhteydessä pääsi niin ikään tutustumaan hänen töihinsä Sirius-näyttelyssä. Hänen ottamia kuvia on julkaistu muun muassa Tähdet ja Avaruus -lehdessä, joka on Pohjoismaiden suurin tähtitiedelehti.

Huomaan valokuvaajan vilkuilevan kelloa. Sumu! Se häviää pian. Kiirehdin kysymään vielä joulusta ja sen vietosta.

- Joulua olen kuvannut talviaihein, talven hiljaisuutta, mutta myös vanhan Porvoon miljöitä. Sen estetiikka on kaunis jouluun liittyvässä kontekstissa. Joulua vietämme puolison ja neljän lapsen kanssa kotona. Rennosti, hän sanoo ja huikkaa ulos mennessään:

- Sumu on valokuvaajan ystävä. Se pehmentää karunkin maiseman.

JOULUNA LAHJOITETAAN HYVÄÄ

Pelastusarmeijan joulupatakeräys Porvoossa

- Nordean aukio, Piispankatu 30-32 (tavara ja rahakeräys, pata ulkona)
 - S-Market Näsi, Aleksanterinkaari 1 (vain raha, pata sisällä)
 - K-Supermarket Tarmola, Asentajantie 1 (vain raha, pata sisällä)
 - Hanna-Maria, Välikatu 6, Vanha kaupunki (tavara ja rahakeräys, pata ulkona)
 Pääsääntöisesti ma-la klo 9-17/18. Tarkista päivämäärät ja kello-najat tai lahjoita verkossa: www.joulupata.fi.
 Padat ympäri Suomea pe 14. - la 22.12.2018 (ei sunnuntaina).

Lions-Joulukuusi

Lions Club Porvoo-Borgå on myynyt joulukuusia vuodesta 2008. Saadut tuotot lahjoitetaan lyhentämättöminä hyväntekeväisyyteen porvoolaisten lasten ja nuorten harrastus- ja vapaa-ajan toiminnan sekä syrjäytyneiden nuorten tukemiseen.
 Kuusen noutohinta 40 €/kpl. Tai 50 €/kpl sisältäen kotiinkuljetuk-sen Porvoon alueella. Myynti Porvoon Taidetehtaan torilla 17. - 23.12.2018 klo 10-19.

Monilla tavoin hyvää joulumarkkinoilla

Porvoon joulumarkkinat on runsaudessaan jo ilmiö, joka houkuttelee kau-punkiin kävijöitä ympäri Suomen. Markkinoita, myyjäisiä ja basareja on joka viikonlopuille alkaen 24.11. Monet järjestäjät lahjoittavat hyväntekeväi-syyteen / lasten, nuorten ja perheiden hyväksi.

Hyväntekeväisyys-Joulumyyjäiset

La 1.12. klo 10-15, Palokunnantalo, Kirkkokatu 2.
 Itä-Uudenmaan Omaishoitajat ja Läheiset ry:n hyväksi. Järjestäjä Akilles Käsipallo BP.
Porvoon joulumarkkinat
 La-su 8.-9.12. klo 10-16, Raatihuoneentori
 Tuotto käytetään hyväntekeväisyyteen Porvoon seudulla. Järjestäjät Lions Club Porvoo Borgensis ja Porvoon elävä keskusta ry.

Annan joulumarkkinat

Su 9.12. klo 11-15 Linnankosken lukio, Piispankatu 24-26.
 Tapahtuman tuotot menevät kokonaisuudessaan porvooolaisen juniorikori-palloilun tukemiseen. Järjestäjä Porvoon Tarmo.

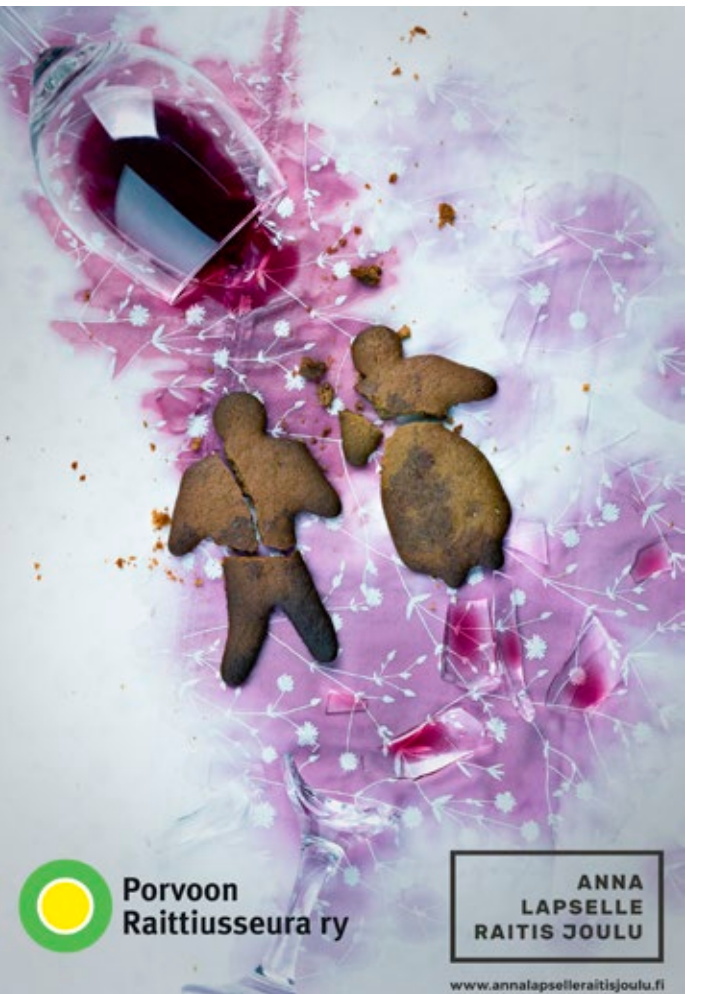
Brankkis-joulumyyjäiset

La 15.12. klo 10-17, su 16.12. klo 10-16, Palokunnantalo, Kirkkokatu 2 .
 Lahjakeräys Porvoon turvakodin lapsille.

Katso kaikki Porvoon joulumyyjäiset tapahtumakalenterista s. 30.

Anna lahja lapselle - joulupuukeräys

Porvoon Kulttuurinystävät ry järjestää jälleen perinteisen Anna lahja lapselle -joululahjakeräyksen yhteistyössä Porvoon sosiaalitoimen kanssa 10.-16.12.2018. Paikkakin on tuttu, Lundin kauppakeskuksen sisääntuloaula. Uusia tai uudenveroisia lahjoja voi tuoda päivystysai-koina:
 ma - pe klo 10-19
 la 10-16 ja su 12-16
 Päivystäjä antavat tarvittaessa myös lahjavinkejä. Samassa yhtey-dessä on myös villasukkeräys.

”Huomenna, jos Jumala suo...”

Joulurauhan julistus on elävä perinne seitsemän vuosisadan ajalta

Jouluaattona hieman ennen kello kahtatoista eri puolilla maata lähes miljoona suomalaista keskeyttää joulunvalmistelunsa ja asettuu TV:n tai radion ääneen. Tasan kahdeltatoista Suomen Turku julistaa joulurauhan Vanhan Suurtorin laidalla sijaitsevan Brinkkalan talon parvekkeelta.

Traditio on tärkeä, sillä se ikään kuin virallisesti aloittaa joulun. On aika rauhoittua ja hiljentyä joulunviettoon. Tapa on lähtöisin keskiajalta. Joulurauha luettiin ääneen kansalle ja sisältö selitettiin perusteellisesti. Ääneen lukemisen taustalla oli lukutaidottomuus, joka alkoi parantua vasta 1800-luvun lopulla kansakoulun myötä.

Kun joulurauha on haluttu julistaa mahdollisimman tehokkaasti, on apuna käytetty ajan parasta tekniikkaa. 1200-luvun lopusta ja 1300-luvun alusta lähtien julistus on ollut merkittävä muistiin pergamentille. Tehokkuutta lisättiin lukemalla julistus kadunkulmissa fanfaarien säestyksellä. Julistajan mukana ratsastivat kaupungin porvarit ja näin tapahtuma näkyi komeana kulkueena kaupungin joka kolkassa.

"Hyvä Tuomas joulun tuopi, paha Nuutti pois sen viepi"

Joulurauha alkoi aatosta ja kesti tavallisesti 20 vuorokautta Nuutin päivään asti (13. tammikuuta). On myös merkintöjä joulurauhan päättymisestä loppiaiseen (6. tammikuuta). Tuomaan päiväkin (21. joulukuuta) on aloittanut joulurauhan, sillä tuolloin kaikkien jouluvalmistelujen tuli olla tehtyinä.

Joulurauha oli osa yhteiskuntajärjestyksen ylläpitoa, jossa kirkolla oli keskeinen rooli. Kauppaa ei saanut käydä ja tulenteossa oli oltava tarkkana. Erityisesti kurinpitäjiä huoletti holtiton kansa 20 päivän vapailla. Varmuuden vakuudeksi joulurauhan rikkomisesta sakkorangaistukset olivat kaksinkertaiset. Juhlapyhiä tuli viettää rauhassa ja sovussa, juopottelua ja riitelyä välttäen. Kansaa kehoitettiin muun muassa "wiriäst edzimän Jumalan huonetta" ja kiellettiin "ylen syömys ja juopumus, iosta sijwotoin elämänkerta elcunca saa." Lopuksi toivotettiin "idze cullegin hyfwä, terwelistä ja onnelista Joulun Juhla caices rauhasa ia sowinos".

Pitkä jatkumo

Tietävästi joulurauhanjulistus luettiin ensimmäistä kertaa Turun Vanhalla Suurtorilla vuonna 1320. Turussa perinne on ollut lähes katkeamaton keskiajalta lähtien. Julistus on jätetty lukematta lson vihan aikana 1721 ja Suomen sodan aikana 1800-luvun alussa. Myös vuonna 1917 ja talvisodan alussa 1939 joulurauha jäi Turussa julistamatta.

Keskiajan kaupungeistamme perinne jatkuu Turun lisäksi Porvoossa, Raumalla ja Naantalissa. Tammisaaresta ja Oulusta joulurauhaa on julistettu 1600-luvulta, Hämeenlinnasta 1700-luvulta ja Tampereelta vuodesta 1815 lähtien. Eri aikoina julistuksen on voinut kuulla muissakin kaupungeissa. Uusia tulokkaita ovat Pieksämäki ja Vantaa.

Moni alkuperäinen pergamentti on kadonnut tuhkana tuuleen tulipalojen myötä. Vanhimpana säilyneenä suomenkielisenä

tekstinä pidetään Rauman lumppupaperille sulkakynällä kirjoitettua julistusta. Sen oletetaan olevan 1600-luvulta. Vanhin Turusta löydetty joulurauhanjulistus on vuodelta 1834.

Nykyinen julistusteksti, joka alkaa tutuilla sanoilla ”Huomenna, jos Jumala suo”, perustunee kuningatar Kristiinan käskykirjeeseen 1640-luvulta.

Porvoon joulurauhanjulistus on kirjattu vuonna 1663. Julistusperinne on Porvoossa mitä todennäköisimmin tätä vanhempi, mutta ei yhtäjaksoinen. Tiedetään, että keskiajalla joulurauha kuulutettiin julkisesti useimmissa pohjoismaisissa kaupungeissa.

Porvoossa rauhoitutaan

Porvoossa Raatihuoneentori alkaa jouluaattona täyttyä puoli neljän aikaan iltapäivällä, oli tuisketta tai rântää. Torille tullaan kuulemaan joulumusiikkia ja joulurauhanjulistusta, mutta myös tapaamaan toisia hyvänjouluuntoivotuksin.

Joulurauha julistetaan Porvoossa 24.12. kello 16 Vanhan raatihuoneen portailta. Kaikkien tuntema *Jouluyö juhlayö* virittää kuulijat ensin joulutunnelmiin Porvoon ja Suomenkylän Soittokunnan esittämänä. Myöhemmin kuullaan vielä *Enkeli taivaan*. Esiintymässä on lisäksi Runebergskören BSB joululauluilla *Det är en ros utsprungen* ja *Maa on niin kaunis*.

Joulurauhan julistaa tänä vuonna Porvoon kaupungin-valtuuston puheenjohtaja **Mikaela Nylander**.

*Huomenna, jos Jumala suo,
on meidän Herramme ja Vapahtajamme armorikas
syntymäjuhla,
ja julistetaan siis täten yleinen joulurauha
kehoittamalla kaikkia tätä juhlaa asiaankuuluvalla
hartaudella viettämään sekä muutoin hiljaisesti ja
rauhallisesti käyttäytymään,
sillä se, joka tämän rauhan rikkoo ja joulujuhlaa
jollakin laittomalla taikka sopimattomalla
käytöksellä häiritsee, on raskauttavien asianhaarain
vallitessa syypää siihen rangaistukseen, jonka laki
ja asetukset kustakin rikoksesta ja rikkomuksesta
erikseen säättävät.
Lopuksi toivotetaan kaupungin kaikille asukkaille
riemullista joulujuhlaa.*

Kun seremonia on ohi, jatkaa osa vielä kauniille, kynttilävaloin tuikkivalle Näsin hautausmaalle muistamaan edesmenneitä. Tilaisuus on kuin siirtymärituaali julkisesta, kaikille yhteisestä tilasta yksityisen piiriin. Vähitellen kaupunki hiljenee. Monille porvooolaisille aattoiltapäivän tapahtuma on se ainoa oikea joulunalku, jossa mieli rauhoittuu joulunviettoon.

Lähteitä:
Tuomas Heikkilä, Liisa Suvikumpu: Suomen Turku julistaa joulurauhan, Kirjapaja
Joulu kultainen, toim. Sirpa Karjalainen, Weilin+Göös
www.porvoo.fi/porvoo-juhlii-ja-muistelee, www.ts.fi, www.ls24.fi, www.evl.fi

Porvoon joulurauhanjulistus vastaa Turussa luettua ja 1800-luvulla uudistettua tekstiä. Kuvissa tunnelmia vuodelta 2014, oikealla kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Mikaela Nylander.

60 VUOTTA
Juhlakonsertti - Nella Fantasia

Tenori Lasse Riutamaa

Jussi Makkonen
sello

REIJO IKONEN

Matti Pesonen
urut

Heli Ahvenainen-Saaristo
piano

Ulla-Stina Ikonen
harppu ja kantele

BEISPIEL

Porvoon Tuomiokirkko
La 26.1.2019 klo 16.00

Liput 15 €, ovelta tuntia ennen konserttia

Konsertin tulolla tuetaan Porvoon suomalaisen seurakunnan diakoniatyön kautta vähävaraisia ikäihmisiä, **TERVETULOA!**

UMO
JAZZ ORCHESTRA

Muuttuvat
JOULUT

EMMA SALOKOSKI & UMO

MA 10.12. KLO 18
PORVOON TUOMIOKIRKKO

NORMAALIHINTA 34 € / ELÄKELÄISET 30 € /
OPISKELIJAT, TYÖTTÖMÄT JA LAPSET 18 €

ticketmaster®

Ticketmaster.fi
0600 10 800
198€ / min, 4 pvm.

S-ETUKORTILLA
NORMAALIHINTAISISTA
ENNAKKOLIPUISTA -4 €

Haikon lahjakortti ilahduttaa ja antaa upeita elämyksiä!

€-lahjakortti – euroja vapaa-
valintaisiin Haikon palveluihin.
Lahjakortti on voimassa 12 kk.
Tilaa helposti ja nopeasti netistä!

Hotelli Haikon Kartano & Spa
Haikkoonantie 114 • 06400 Porvoo
shop.haikko.fi

haikko

Kartanoloma kahdelle

Laatuakaa kahden
kesken, juhla illallis-
menu ja yöpyminen
Kartanon Classic
-huoneessa.

350 €

Kylpyläloma kahdelle

Virkistävää miniloma arjen
keskellä – rentouttava
kylpylä ja yö kylpylähotellin
Superior-huoneessa.

175 €

Lahjakortti Kylpylään

Hemmottelevia kylpylä-
hoitoja tai oman kunnon
testausta vapaavalintai-
seen summaan Haikon
Kylpylässä.

alk. 50 €

KONSERTTIKALENTERI

Toimitus ei vastaa mahdollisista ohjelmamuutoksista. Lisätietoja (mm. pääsymaksut) suoraan tapahtumajärjestäjiltä, osoitteet löytyvät kootusti tältä sivulta.

22.11. klo 18.30 Oppilasilta, Musiikkiopiston sali
22.11. klo 19 Pohjonen Alanko: Ismo Alanko, Kimmo Pohjonen, Tuomas Norvio, Tehdassali/Taidetehdas
23.11. klo 19 Kvar i mig - Yhä minussa, Julia Korkman & Claes Andersson, Grand
24.11. klo 14 Virolaisen musiikin päivä, Musiikkiopiston sali
24.11. klo 14 Musiikkiopiston oppilaskonsertti, Runebergin koti
24.11. klo 14 Kitaristit kartanossa, Näsin kartano
24.11. klo 16 Jubileumskonsert, Borgå Kammarkör 50 år, Bogy
24.11. klo 19 Yö - Mitä jos mä rakastan, Avanti-sali/Taidetehdas
24.11. klo 19 MPK & Ami Aspelund: Lasse Mårtensson, Grand
25.11. klo 13 Julkonsert med Robin Hund och vänner Sås & Kopp och Barnkören Diskanten, Lyceiparkens skola
25.11. klo 18.30 Selloilta, Tuomiorovastin pappila
25.11. klo 19 Joulukonsertti Vaskilla/Mässingsjul, Cornicines Borgoenses ja Con Brassica -septetti, Porvoon tuomiokirkko
27.11. klo 19 Pianoilta, Musiikkistudio, Taidetehdas
28.11. klo 17.30 Jamit & Bändi-ilta, Vanha 123
01.12. klo 15 Ti-Ti Nallen 30v-konsertti, Avanti-sali/Taidetehdas
01.12. klo 19 Balzar-Linnuntietä taivaaseen/Ludvig XIV, Grand
02.12. klo 18 Porvoon tuomiokirkon urut 40v. Adventtimusiikkia uruilla: Mikael Helenelund, Kaisa Sidoroff, Reidar Tollander, Minna Wesslund ja Jarkko Yli-Annala, tuomiokirkko
02.12. klo 18 O Magnum Mysterium -adventtikonsertti, Kamari-kuoro Soi, Borgå Gymnasium
02.12. klo 19 Sanna Nielsen Stämningfullt! Taidetehdas
03.12. klo 18.30 Oppilasilta, Musiikkiopiston sali
04.12. klo 19 Jousten konsertti, Porvoon tuomiokirkko
05.12. klo 18 Riikka Myller ja Tomi Hassinen, tuomiokirkko
06.12. klo 14 Porvoon kaupungin Itsenäisyyspäivän konsertti, Maria Lund, Tero Harjuniemi, Jukka Nykäsen orkesteri, Taidetehdas
06.12. klo 17 Itsenäisyyspäivän konsertti, Mus.opistot yhdessä: Porvoonseutu, Keskinen ja Länsi-Uusimaa, tuomiokirkossa
07.12. klo 19 O helga natt, Erik-André Hvidsten sång, Thomas Enroths orkester, Borgå domkyrka
08.12. klo 16 Suomalaisen musiikin päivän konsertti, Teresa Laurikka sopraano, Kristian Laurikka tenori, Anna Kulmala piano, Sauli Kulmala alttoviulu, Pikkukirkko
9.12. klo 15 Joulumanteli-puhallinorkestereiden konsertti, Grand

10.12. klo 18 Emma Salokoski & UMO, Porvoon tuomiokirkko
10.12. klo 18.30 Oppilasilta, Musiikkiopiston sali
11.12. klo 18.30 Klarinetistien joulujuhla, Tuomiorovastin pappila
11.12. klo 19 Lauluilta, Musiikkistudio, Taidetehdas
11.12. klo 19 Helsingin poliisioittokunnan joulukonsertti, Porvoon tuomiokirkko
12.12. klo 18.30 Huilistien joulu, Tuomiorovastin pappila
12.12. klo 19 Primavera ja GUF-kuoro, Porvoon tuomiokirkko
13.12. klo 18.30 Luciamusik, Borgå domkyrka/tuomiokirkko
13.12. klo 18.30 Selloilta, Näsin kartano
14.12. klo 18.30 Alttoviulistien ilta, Tuomiorovastin pappila
14.12. klo 19 Varia Voce & Fantasm. Porvoon tuomiokirkko
15.12. klo 15 ja 17 Joulutaivas tähtineen, Porvoon Mieslaulajat ja Jorma Hynninen, Porvoon tuomiokirkko
18.12. klo 19 Fork-So..this is Christmas, Avanti-sali/Taidetehdas
19.12. klo 19 Fork-So..this is Christmas, Avanti-sali/Taidetehdas
20.12. klo 19 Julkonsert - Arja Saijonmaa, Mikko Helenius, Petri Somero, Borgå domkyrka
21.12. klo 19 Rajaton joulu, Avanti-sali/Taidetehdas
21.12. klo 19 O Magnum Mysterium - Sancti Amici & Lauluhytje Frida, Porvoon tuomiokirkko
22.12. klo 15 ja 18 Runebergskören julkonsert/ joulukonsertti, Borgå domkyrka/tuomiokirkko

Joulukonserttien paikkoja Porvoossa:

- Taidetehdas: Avanti-sali, Tehdassali ja Musiikkistudio, Lätinen Aleksanterinkatu 1, p. 010 231 8200, www.taidetehdas.fi
- Kulttuuritalo Grand, Piispankatu 28, p. 019 582 002, grand.fi
- Porvoonseudun musiikkiopisto, Porvoon toimipiste, sali 6. krs. sekä Vanha 123, Kaivokatu 37, puh. vaihde 019 520 2549
- Porvoon tuomiokirkko ja Pikkukirkko, Kirkkotori 1
- Runebergin koti, Aleksanterink. 3
- Tuomiorovastin pappila, Suomenkyläntie 6
- Näsin kartano, Näsinmäentie 1
- Bogy, Borgå Gymnasium, Lukiokatu 10
- Lyceiparkens skola, Piispankatu 3-7

Porvoon tapahtumia: www.porvoo.fi sekä
www.joulutaika.fi/
porvoon-joulu-tapahtumakalenteri-2018,
josta suorat linkit lisätietoihin.

Joululaulujen aikaan

Elämme kynttilöiden ja joululaulujen aikaa. Joululaulujen kuunteleminen ja laulaminen rakentavat osaltaan joulun tunnelmaa. Tunnelman lisäksi lauluissa on vahva joulun sanoma. Olen pitkästä aikaa tietoisesti pysähtynyt kuuntelemaan joululaulujen sanoja ja sanomaa. Laulujen sanat herättävät minussa monenlaisia mietteitä ja kokemuksia. Päälimmäisenä on ajatus siitä, miten arjen tulemiset ja menemiset, tarpeellisen ja tarpeettoman muistaminen, monenlainen murehtiminen ja huolehtiminen pyrkivät täyttämään mieleni ja ilmeisesti monen muunkin. Kovin kaukana tuntuvat olevan joululaulun sanat "Ei huolta, murhetta kenkään muista, ei tunnu pakkaset tuikeat, vain laulu kaikui lasten suista ja silmät riemusta hehkuvat...".

Jouluun liittyy paljon odotuksia, toiveita ja pelkojakin – huoleksi ja murheeksi asti. Itsessäni tunnistan syvältä mieleni sopukoista kumpuavan vaatimuksen: pitäisi...Pitäisi tehdä sitä ja tuota, jotta tulisi mielestäni oikeanlainen joulu. Kuulostaako tutulta?

Nyt on hyvä hetki hengähtää hetken ja miettiä, mikä joulun vietossa on oikeasti tarpeellista ja riittävää. Riittääkö joulun sisällöksi ihmiseksi syntynyt Jumalan poika? Ettei vain kävisi niin, että "mielen täyttää maiset miettehet ja laps´ hankeen hukkuu, unhoittuu". Mikä siis riittää?

Jeesus syntyi valoksi pimeään, toivoksi murheeseen, armoksi syntiselle, levoksi työn ja monenlaisten kuormien uuvuttamille sekä ilon ja toivon lähteeksi. Siitä huolimatta joulunakin murheet ja huolet ovat monen osa omasta toisenlaisesta toiveestaan ja halustaan huolimatta. Onneksi joulu ON olosuhteista huolimatta.

Saakoon Joulun Lapsen valo ja rauha tavoittaa sydämesi siellä missä ja millaisten ajatusten kanssa oletkin.

Riitta Kaajava, kappalainen
Porvoon suomalainen seurakunta

KAUNEIMMAT JOULULAULUT

Ke 5.12. klo 18.30 Vanhamoision seuratalo, Kaarenkyläntie 112
Su 9.12. klo 16 Porvoon tuomiokirkko
Ti 11.12. klo 18 Bar & Café Paahtimo, Mannerheiminkatu 2
Ke 12.12. klo 20 Tolkkis Pub, August Eklöfin tie 3
To 13.12. klo 18.30 E-S Arena, Sikiläntie 630
La 15.12. klo 18 Gammelbackan seurakuntakeskus, Viertotie 1
Su 16.12. klo 16 Lasten kauneimmat joululaulut, Gammelbackan seurakuntakeskus, Viertotie 1
Su 16.12. klo 16 Porvoon tuomiokirkko
Su 16.12. klo 20 Porvoon tuomiokirkko
Ke 19.12. klo 18 Ravintola Axel, Sammontie 1
To 20.12. klo 18 Pub Saluuna, Suolaketie 2

Suomen Lähetysseuran ja evankeli-luterilaisten seurakuntien yhteinen hyvänmielen joululaulutapahtuma järjestetään jo 46. kerran. Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksissa kerätään vapaaehtoinen kolehti, joka tänä vuonna osoitetaan kehitysvammaisten lasten koulutukseen, terveyteen ja turvaan. Voit lahjoittaa myös verkossa www.kauneimmatjoululaulut.fi.

SEURAKUNTIEN TAPAHTUMIA

PORVOON ORTODOKSINEN KIRKKO, Kristuksen kirkastumisen kirkko, Vanha Helsingintie 2 (Tattarimalmi)

Ke 12.12. klo 17 Joululaulelot. Kirkkokuoro laulaa ja laulattaa. Arpajaiset, kahvitarjoilua pientä maksu vastaan.
Su 24.12. klo 15 Jouluaaton ehtoopalvelus.
Ti 26.12. klo 10 Aamupalvelus ja liturgia.

EV. LUT. SEURAKUNNAN TAPAHTUMIA Lisätietoja: www.porvoonseurakunnat.fi, puh.vaihde 019 66111

MESSUT JA HARTAUDET

Porvoon tuomiokirkossa
Su 02.12. klo 10 Ensimmäinen adventtisunnuntai: kirkkoherra Pontus Salmen virkaanasettamismessu.
To 06.12. klo 11 Itsenäisyyspäivän kaksikielinen jumalanpalvelus.
Su 09.12. klo 10 Toisen adventtisunnuntain messu.
Su 16.12. klo 10 Kolmannen adventtisunnuntain messu.
Su 23.12. klo 10 Neljännen adventtisunnuntain messu.
Ma 24.12. klo 13 Perheiden aattohartaus, mukana kuorot Riimu ja SAUNDI, Soitinyhtye Castellum.
Ma 24.12. klo 19 Kansainvälinen aattohartaus, evankeliumi eri kielillä.
Ma 24.12. klo 22 ja klo 24 Jouluyön messu.
Ti 25.12. klo 6 Jouluaamun sanajumalanpalvelus.
Ke 26.12. klo 10 Tapaninpäivän joululaulumessu.
Ma 31.12. klo 16 Uudenvuoden aaton messu.

Su 6.1.2019 klo 10 Loppiaisen messu.

Pikkukirkossa
Su 25.11. klo 17 Valonmessu.

Näsinmäen kappelissa
Ma 24.12. klo 15 Aattohartaus.

Gammelbackan seurakuntakeskuksessa, Viertotie 1
Adventtisunnuntaisin messu klo 13
Ma 24.12. klo 14 Jouluaaton hartaus, kirkkokahvit.
Ti 25.12. klo 10 Joulupäivän messu, jonka jälkeen klo 11 Seimen äärellä joulujuhla.

MUUT TILAISUUDET

La 01.12. klo 10-14 Perinteiset adventtimyyjäiset lähetystyön hyväksi suomalaisella seurakuntakodilla, Lundinkatu 5.
La 01.12. klo 11 ja klo 12 Lasten joulupolku, jossa nukkenäytelmä "Joulutonttu kertoo oikeasta joulusta". Suomalainen seurakuntakoti, 4. krs. Taivaskappeli, Lundinkatu 5.
Su 02.12. Pontus Salmen virkaanasettamismessun jälkeen yhteinen kansanjuhla, keittolounas ja kakkukahvit. Ruokailua seuraa noin klo 13 tunnin mittainen, musiikkipainotteinen ohjelma ennalta sovittuine puheenvuoroinen, jonka jälkeen voi esittää tervehdyksiä kirkkoherralle. Linnankosken lukio, Piispankatu 24-26.
To 06.12. klo 13 Seppeleiden lasku sankarihaudoille.
Su 09.12. klo 18 Huhtisten joululauluseurat. Mukana Jari Araneva. Kahvitarjoilu. Tapani Löfvinginkatu 10-14 J 61.
Pe 14.12. klo 11-13 Eläkeläisten puurojuhla suomalaisella seurakuntakodilla, Lundinkatu 5.
Pe 14.12. klo 19 Joulukonsertti tuomiokirkossa: Varia Voce & kamariyhtye Fantasmi, joht. Jarkko Yli-Annala. Porvoon tanssiopisto, valm. Veera Ahonen. Sana jouluksi: Janne Kuusitunturi.
Su 16.12. klo 17 Gammelbackassa voi lähteä Joulupolulle seuraamaan joulun ajan tapahtumia. Polulla odottaa keisarin lähettiläs, paimenet ja ketähän vielä? Taskulamppu kannattaa ottaa mukaan. Joulupolun jälkeen tarjolla riisipuuroa. Lähtö Gammelbackan seurakuntakeskus, Viertotie 1.
Ti 18.12. klo 18 Kaikille avoin joulujuhla, ohjelmaa, puuro- ja kahvitarjoilu, suomalainen seurakuntakoti, Lundinkatu 5.
Ti 25.12. klo 11 Seimen äärellä: joulujuhla Gammelbackan seurakuntakeskuksessa messun jälkeen, Viertotie 1.
Su 6.1.2019 Joulun aika päättyy juhlaan: tuomiokirkon messun jälkeen noin klo 11.15 toivotamme seurakuntakodilla kirkkokahveilla tervetulleiksi lähetystyöstä takaisin Katariina Kiilusen ja Tero Massan, Lundinkatu 5.

Borgå svenska domkyrkoförsamling

JULBÖNER

24.12 kl. 15 Julbön för barnfamiljer i Borgå domkyrka.
24. 14 kl. 17 Julbön i Borgå domkyrka, radiering.
24.12 kl. 13 & kl. 14 Julbön i Näsebackens begravningskapell.
24.12 kl. 13 Julbön i Kullo bykyrka.
24.12 kl. 15.30 Julbön i Emsalö kapell.
24.12 kl. 23 Gudstjänst i julnatten, Sjötorp, Kråkö.
25.12 kl. 8 Julotta i Borgå domkyrka.
25.12 kl. 8 Julotta i S:t Olofs kapell, Pellinge.
25.12 kl. 8 Julotta i Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka.
26.12 kl. 12.15 Högmässa i Borgå domkyrka.

DE VACKRASTE JULSÅNGERNA

On 28.11 kl. 18 Hemgården, Söderveckoski
To 29.11 kl. 18.30 S:t Olofs kapell, Pellinge
To 6.12 kl. 13 Högbäck, Högbäckavägen 13, Andersböle
Fr 7.12 kl. 14 Hongas, Staffasvägen 50
Må 10.10 kl. 18 Svenskborg, Vessövägen 191
On 12.12 kl. 18 Sjötorp, Kråkö
Sö 16.12 kl. 18 i Borgå Domkyrka
On 19.12 kl. 18 Mariagården, Slingervägen 1
To 21.12 kl. 14 Äppelbacken, Tullportsgatan 4

TAPAHTUMAKALENTERI

Tapahtumat alkaen 21.11.2018

ks. konserttikalenteri s. 27 ja seurakunnan tapahtumat s. 29

Ilmoita tapahtumatietoja sähköiseen **www.joulutaika.fi** tapahtumakalenteriin, toimitus@tuulet.fi.

Ajantasainen kalenteri ja joulublogi: www.joulutaika.fi

PERINTEISET JOULUTAPAHTUMAT

Tule Joul **Porvooseen** - Porvoon Joulunavajaiset la 24.11. klo 10 alkaen Lundin aukiolla ja klo 13 alkaen Taidetehtaalla. Klo 11 joulupukki saapuu laivalla Porvoon satamaan ja siirtyy kulkueessa keskustaan. Pukki on tavattavissa noin klo 11.30-13 Kauppakeskus Lundissa ja klo 14-15.30 Taide-
tehtaan Kauppakujan Tonttupajassa.
Vanhan Porvoon joulunavaus la 1.12. klo 15, Raatihuoneentori.
Lucian kruunajaiset to 13.12. klo 18, Raatihuoneentori.
Joulurauhan julistus ma 24.12. klo 16, Raatihuoneentori.

MARKKINAT JA MYYJÄISET

La 24.11. klo 11-13 Joulubasaari, Solhem, Joonaksentie 1.

Su 25.11. klo 11-13 Joulumyyjäiset, Sjötorp, Kråkö.

Su 25.11. klo 11-14 Kerkkoon joulumarkkinat, Nuorisoseu-
rantalo Toivola, Savimäentie 4.

La 1.12. klo 10-14 Perinteiset adventtimyyjäiset suomalai-
sella seurakuntakodilla, Lundinkatu 5.

La 1.12. klo 10-14 Perinteiset joulumyyjäiset helluntaiseura-
kunnassa, Adlercreutzink. 31.

La 1.12. klo 10-15 Joulumyyjäiset Itä-Uudenmaan Omaishoi-
tajat ja Läheiset ry:n hyväksi, Palokunnantalo, Kirkkokatu 2.

La 1.12. klo 15-18 Hinthaaan joulumarkkinat, Hindåsa,
Fallaksentie 22.

Su 2.12. klo 11-15 Kissatalon perinteiset joulumyyjäiset,
Massakuja 1, Tolkkinen.

Su 2.12. klo 13-15 Julbasar med luciatåg /Joulumyyjäiset ja
lucia-kulkue, Byagården, Kulloon kartanon tie 18, Kulloonkylä.

To 6.12. klo 11-14 Joulumyyjäiset ja itsenäisyyspäivän
kahvit, Hamarin työväentalo, Hamarintie 22.

La-su 8.-9.12. klo 10-16 Porvoon joulumarkkinat,
Raatihuoneentori.

La-su 8.-9.12. klo 10-16 Vanhan ajan Joulumarkkinat,
Palokunnantalo, Kirkkokatu 2.

Su 9.12. klo 11-15 Annan Joulumarkkinat, Linnankosken
lukio, Piispankatu 24-26.

14.-16.12. pe-la 10-18, su 10-16 Taidetehtaan joulumark-
kinat, Läntinen Aleksanterinkatu 1.

15.-16.12. la 10-17, su 10-16 Brankkis-joulumyyjäiset,
Palokunnantalo, Kirkkokatu 2.

La 22.12. klo 11-15 Saariston Joulumarkkinat, Santasaa-
rentie 162 ja Nyckelvikintie 5, Pellinki.

PERHETAPAHTUMAT

Taidepajat perheille Taidetehtaan Studiolla klo 9-12
Pe 23.11. Varjoleikit
Pe 30.11. Joulukortit

Noarkin joulutapahtuma, Sanismäentie 2, Ilola.
La 1.12. klo 12-17 Koko perheen iloinen joulutapahtuma.
Pienoismallimaailma ja mukavaa jouluisia ohjelmaa.

Perheiden jouluilta, järj. Porvoon Raittiusseura
su 2.12. klo 17 alkaen, joulupukki saapuu klo 18. Yhdes-
säoloa, piparinleivontaa, yhteislaulua ym. Nuorisotila Zentra,
Mannerheimink 20, ei pääsymaksua.

Jouluisia askartelua koko perheelle Konkkaronkassa
La 15.12. klo 13-15 Porvoon museo, Holmin talo, Välikatu 11.

NÄYTTELYT

Taidetehtas, Läntinen Aleksanterink. 1
Taidehalli
02.11.-25.11. Kimmo Ojaniemi, valokuva/veistos
30.11.-23.12. Eeva-Liisa Isomaa, valokuva
Galleria Kulma
02.11.-25.11. Lotta Åberg, valokuva
30.11.-23.12. Porvoon Taideyhdistys
Marras-joulukuu: Taidelainaamo Konstan joulu

Galleria Vanha Kappalaisentalo, Välikatu 13
02.11.-25.11. Sirkku Rosi, maalaus
30.11.-23.12. Johanna Kunelius, installaatio

Galleria Colmio, Jokikatu 20 sisäpiha, Wanha Porvoo
ke-pe 12-17, la-su 12-16
20.11.-02.12. Local Artists ry:n kuvataidenäyttely "Kökar"
05.12.-23.12. Joulu Colmiossa: Carin Bengts, Marianne
livonen, Inge Löök, Hanna Mikola ja Päivi Mikola.

Porvoon museo, Vanha raatihuone, ks. aukioloajat s. 10
28.11.- 6.1. Saara Hopean joulu, juhlakattaus.
13.12.- 6.1. Joulukuusi

Näsin kartano, Näsinmäentie 1, ti-pe 11-18, la-su 12-16
23.11.-22.12. Joulun glamouria, Jukka Rintalan näyttely

Grandin aula, Piispankatu 28, ma-pe klo 12-18
Marraskuu: Jan Fröjdman: Luontovalokuvaus goes graffiti
Marraskuu: Carola Vento: Kalojen tulee uida, maalauksia
Joulukuu: Lasten silmin

Porvoon pääkirjasto, Papinkatu 20
26.11.-8.12. Eugenia Bergin fantasia-aiheinen valokuvanäyttely
10.12.-22.12. Porvoon ikonimaalareiden näyttely

Porvoon elävä keskusta ry
24.11.-16.12. Joulun näyteikkunakilpailu, voittajan julkaisu
18.12.

TEATTERI, NÄYTTÄMÖTAIDE

Telo ja kaikki on parempaa -tragikoominen tarina (Villivatut)
Pe 23.11./La 24.11./Ke 28.11./Pe 30.11. klo 19. Vanha 123,
Kaivokatu 37B.

Saunatontun lahja (Nukketeatteri Ofelia)
Ma 26.11. klo 9.30 ja 10.30. Taidehalli, Porvoon Taidetehtas.
La 8.12. klo 11. Vanha 123, Kaivokatu 37B.

Pikkujouluvarieté Body Body, Porvoon Teatteri, Vänrikinkatu 4
Pe 30.11. klo 19 / Su 2.12. klo 17/ Ma 3.12. klo 19 / Ke 5.12. klo
19 / Pe 7.12. klo 19 / La 8.12. klo 19.

BUU-klubbens show
Fr 30.11 kl 15 och 17, Kulturhuset Grand, Biskopsgatan 28.

Showhat 20 vuotta! Osku Heiskanen & Jarkko Valtee
Ke 5.12. klo 19 Avanti-sali, Taidetehtas.

Talent Factory 2018 finaali
La 8.12. klo 18 Nuoret talentit lavalla, Grand, Piispankatu 28.

Christmas Comedy - En stand up kväll
To 13.12 kl 19 Kulturhuset Grand, Biskopsgatan 28.

Saiturin jouluyö (POE-teatteri), Vanha 123, Kaivokatu 37B
La 15.12. klo 15 ja klo 18 / Su 16.12. klo 14 ja klo 17

MUUT

Joulutunnelmia Haikon kartanossa, ks. www.haikko.fi
Pikkujoulut Villa Haikossa, buffet klo 18.30, ohjelma klo 21
Pe 23.11. ja pe 30.11. Sugarshakers
Ke 5.12. Jerry B
Porvoon Lucia-kulkue juhlasalissa lounaan yhteydessä
To 13.12. klo 11.30-11.45
Tiernapojat-esitys sunnuntaibrunssilla
16.12. klo 12.30 (Linnajoen koulun 7A-musiikkiluokka, n. 15 min.)

Intercultural Winter Bazaar
La 24.11. klo 12-15 Monikulttuurinen talvimyyjäistapahtuma.
Käsitöitä, makuja, työpajoja...Nuorisotila Zentra, Mannerheimink 20.

Toimitus ei vastaa mahdollisista ohjelmamuutoksista. Lisätietoja (mm. pääsymaksut) suoraan tapahtumajärjestäjiltä.

www.joulutaika.fi/ porvoon-joulu-tapahtumakalenteri-2018, josta suorat linkit lisätietoihin.

Korttelijoulukalenterit 1.12. alkaen
Myllymäki ja Ruutikellarin alue.
Kevätkumpu ks. www.porvoo.fi/hyvinvointia-kevatkummussa.

Jouluiset opastetut kävelykierrokset Vanhassa Porvoossa
Lasten joulukävely "Piikojen joulu": la 1.12. klo 16.
Vanhan ajan joulu: la 8.12., la 15.12., la 22.12. klo 16.
Lähtö Raatihuoneentori, Vanha Porvoo. Kesto noin tunti, kierrokset
suomeksi ja ruotsiksi. www.porvoonmatkailuoppaat.fi

Vanha Navetta, Henttalanatie 20, Kerkkoo
La 1.12. klo 20 Olli Haavisto, Edu Kettunen & Mika Kuokkanen.
Tapastyylinen menu. Liput vain ennakoon.

J. L. Runebergin koti, Aleksanterinkatu 3
Joulupastukset sunnuntaisin 2.-16.12. klo 14 suomeksi ja klo
14.30 ruotsiksi.
Jouluisia himmeliaskartelua 8.12. klo 11-15 renkitupa.
Walter Runeberg 180 vuotta 29.12. ohjelmaa veistoskokoelmassa.

Porvoon kaupungin Itsenäisyyspäivän juhla, Taidetehtas
To 6.12. klo 14 Konsertti, jonka jälkeen kahvitilaisuus. Rajallinen
määrä maksuttomia lippuja - nouto Kompassista enint. 2 kpl/hlö.

Taidetehtaan pajat Studiolla, ks. www.taidetehtas.fi
La 1.12. klo 10-14, Havukranssityöpaja, ei alle kouluikäisille,
ilmoittautumiset viim. 26.11.
Su 2.12. klo 10-14, Vanhanajan joulukoristetyöpaja: kaikille ikäryh-
mille, alle kouluikäiset aikuisen seurassa, ilmoittautumiset viim.
26.11.

Jouluretki Helsingistä Porvooseen
Su 16.12. Lisätiedot ja ilmoittautumiset www.porvootours.fi.

Konkkaronkka, Porvoon museo, Holmin talo, Välikatu 11
Ke 12.12. klo 13 Seniori-iltapäivä, tutustuminen museon jouluun,
senioreille ilmainen.

Pellingin Saaristojoulu, ks. www.visitpellinge.fi
La 22.12. klo 11 alkaen, Sundön tila, Pellingin tori, Martin Tillmanin
kalaravintola, Skärgårdshemmet sekä kyläkauppa Söderby-
Boden. Joulukuusia, käsitöitä, herkuja, joulutunnelmaa.

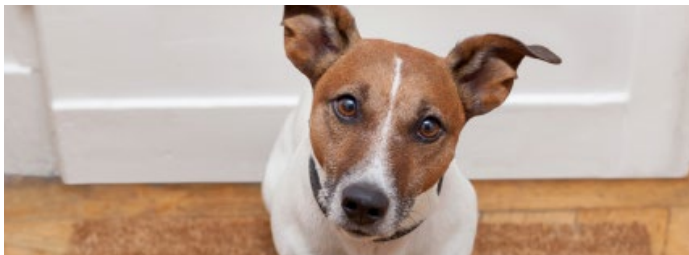
ÄLYKÄS KOTI

RAKSAV2019

RAKENTAMINEN, SANEERAUS, SISUSTAMINEN, PUUTARHA

UUSIMAA AREENA - PORVOO - 30.-31.3.2019

VALITSE LEMMIKKI KODIN MUKAAN

OMA PUUTARHA

PALJONKO KOTI MAKSAA

TIDmedia&events

TT-Tuulet Kustannus Oy, Porvoo, p. 044 980 5510, raksa@tuulet.fi
www.tid.fi, www.tuulet.fi, www.joulutaika.fi